

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۹۰۰۳

چاپ اول

۱۳۹۸

INSO

19003

1st Edition

2020

Modification of
UNECE R 39
:2018

وسایل نقلیه موتوری - تجهیزات سرعت
سنج و کیلومتر شمار و نصب آنها

Motor vehicles - The speedometer and
odometer equipment including its
installation

ICS: 43.040.30

استاندارد ملی ایران شماره ۱۹۰۰۳ (چاپ اول) : سال ۱۳۹۸

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹ تهران - ایران

تلفن: ۵-۸۸۸۷۹۴۶۱

دورنگار: ۸۸۸۸۷۰۸۰ و ۸۸۸۸۷۱۰۳

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۳۱۵۸۵-۱۶۳ کرج - ایران

تلفن: ۸-۳۲۸۰۶۰۳۱ (۰۲۶)

دورنگار: ۳۲۸۰۸۱۱۴ (۰۲۶)

رایانامه: standard@isiri.gov.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No. 2592 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.gov.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادهای سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادات در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«وسایل نقلیه موتوری – تجهیزات سرعت سنج و کیلومترشمار و نصب آنها»

رئیس:

سمت و/ یا محل اشتغال

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی

امیر اصلانی، کوروش

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

دبیر:

کارشناس استاندارد

ملا احمدی، سیمین

(کارشناسی مهندسی مکانیک)

اعضاء (اسامی به ترتیب حروف الفبا):

کارشناس بازرسی شرکت گسترش کیفیت صنعت

اسدپور، محمد

رهام

(کارشناسی ارشد فیزیک)

شرکت نوآوران کیفیت پارس

انصاری، سبحان

(دکترای مهندسی مکانیک)

شرکت ایران خودرو

با قوت، بهنام

(کارشناسی ارشد مهندسی متالورژی)

مرکز تحقیقات راه و وزارت راه و شهرسازی

پژمان زاد، پیمان

(کارشناسی ارشد راه و ترابری)

کارشناس سازمان ملی استاندارد ایران

تحریریان، سالار

(کارشناسی مهندسی مکانیک)

شرکت نوآوران کیفیت پارس

چنگیز، پرینا

(کارشناسی ارشد فیزیک هسته ای)

مدیر واحد تحقیق و توسعه

حاج علی گل، نجمه

آزمایشگاه شکوه پارس آزمون قم

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

کارشناس استاندارد و تجهیزات راهور ناجا

داودآبادی، ایرج

(کارشناسی ارشد مهندسی خودرو)

شرکت بازرسی کیفیت و استاندارد ایران

رحمانیان، محمدرضا

(کارشناسی مهندسی برق)

شرکت صنعت آزمون آراد

رضایی، محمد

(کارشناسی ارشد مکانیک)

آزمایشگاه شکوه پارس آزمون قم

صانعی، نوید

(کارشناسی ارشد مهندسی برق)

مدیر فنی شرکت بازرسی شاخه زیتون لیان

ضیایی پور، رضا

(کارشناسی مهندسی مکانیک)

اعضاء (اسامی به ترتیب حروف الفبا):

مرکز تحقیقات و نوآوری صنایع خودرو سایپا	قاضی زاهدی، محمد جواد
	(کارشناسی ارشد مهندسی متالورژی)
کارشناس	قایدی، محبوبه
	(کارشناسی مهندسی صنایع)
شرکت ایران خودرو	قلی پور، رامین
	(کارشناسی مهندسی مکانیک)
مدیر عامل آزمایشگاه تدبیر کوشان نوآور پارس (تکنو پارس)	لشگری، امیدرضا
	(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)
عضو هیئت مدیره شرکت تدبیر آرمان ویستا	مرادی، فرزاد
	(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)
شرکت ایران خودرو	متین، نوشین
	(کارشناسی مهندسی مکانیک)
شرکت ایران خودرو	محمدی، فرامرز
	(کارشناسی ارشد مهندسی متالورژی)
مدیر تائید خودرو شرکت بازرسی ارزیابان انطباق رابین	مطیع الحق، محمد
	(کارشناسی مهندسی مکانیک)
مدیر واحد تائید نوع شرکت بازرسی مهندسی ایران	موفقی، سولماز
	(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)
سازمان ملی استاندارد ایران	مهاجر دوست، وحید
	(کارشناسی ارشد مکانیک ماشین آلات)
شرکت ایران خودرو	نایب حسن آبادی، سعید
	(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)
مرکز تحقیقات ایران خودرو	یزدی، علی
	(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)
	<u>ویراستار:</u>
سازمان ملی استاندارد ایران	گل نواز، محدثه
	(کارشناسی مهندسی مکانیک)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ز	پیش‌گفتار
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۲	۱۳ اصطلاحات و تعاریف
۴	۴ تقاضا برای تاییدیه
۵	۵ تاییدیه
۶	۶ ویژگیها
۸	۷ تغییر نوع وسیله نقلیه
۸	۸ تطابق تولید
۹	۹ جرایم عدم تطابق تولید
۹	۱۰ نام و نشانی واحدهای خدمات فنی مسئول انجام آزمون‌های تایید نوع و بخش‌های اداری
۱۰	پیوست الف) آگاهی دهنده) فرم مکاتباتی گواهی تایید نوع
۱۲	پیوست ب) آگاهی دهنده) چیدمان نشان تایید نوع
۱۳	پیوست پ) الزامی) آزمون دقت سرعت سنج برای تطابق تولید
۱۴	پیوست ت) آگاهی دهنده) قوانین انتقالی
۱۵	پیوست ث) آگاهی دهنده) تغییرات اعمال شده در این استاندارد ملی در مقایسه با استاندارد منبع

پیش‌گفتار

استاندارد « وسایل نقلیه موتوری - تجهیزات سرعت سنج و کیلومتر شمار و نصب آن‌ها » که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط بر مبنای پذیرش استانداردهای بین‌المللی/منطقه‌ای به عنوان استاندارد ملی ایران به روش اشاره شده در مورد پ، بند ۷، استاندارد ملی ایران شماره ۵ تهیه و تدوین شده، در نهصد و هشتاد و چهارمین اجلاس کمیته ملی استاندارد خودرو و نیروی محرکه مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۲۲ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران - ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی تدوین مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

با انتشار این استاندارد، استانداردهای ملی ایران به شرح زیر باطل و این استاندارد جایگزین آن‌ها می‌شود:

- استاندارد ملی ایران شماره ۶۴۸۱: سال ۱۳۸۸، (خودروهای جاده ای - تجهیزات سرعت سنج - ویژگیها و روشهای آزمون)

- استاندارد ملی ایران شماره ۸۳۱۵: سال ۱۳۹۴، (موتورگازی و موتورسیکلت - سرعت سنج)

- استاندارد ملی ایران - یو ان ای سی ای آر ۳۹: سال ۱۳۹۵، (خودرو-وسایل سرعت سنج - ویژگی ها و روش های آزمون)

این استاندارد ملی بر مبنای پذیرش استاندارد بین‌المللی زیر به روش «ترجمه تغییر یافته» تهیه و تدوین شده و شامل ترجمه تخصصی کامل متن آن به زبان فارسی همراه با اعمال تغییرات با توجه به مقتضیات کشور است:

UNECE R 39 :2018, Uniform provisions concerning the approval of vehicles with regard to the speedometer and odometer equipment including its installation

وسایل نقلیه موتوری - تجهیزات سرعت سنج و کیلومتر شمار و نصب آنها

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین ویژگیها، الزامات عملکردی و روش های آزمون سرعت سنج و کیلومتر شمار می باشد.

این استاندارد در مورد تاییدیه وسایل نقلیه موتوری گروه L، M و N که در استاندارد ملی ایران شماره ۶۹۲۴ تعریف شده اند، کاربرد دارد.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابطی وجود دارد که در متن این استاندارد به صورت الزامی به آنها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب، آن ضوابط جزئی از این استاندارد محسوب می شوند.

در صورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه ها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزام آور نیست. در مورد مراجعی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آنها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه های بعدی برای این استاندارد الزام آور است.

استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

۱-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۶۹۲۴ - خودرو - روش اجرایی تایید نوع خودروهای موتوری و تریلرهای آنها

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌رود:

۱-۳

تاییدیه یک وسیله نقلیه

approval of a vehicle

به معنی تاییدیه یک نوع وسیله نقلیه از نظر تجهیزات سرعت سنج و کیلومتر شمار و نصب آنها، است.

۲-۳

نوع وسیله نقلیه از نظر تجهیزات سرعت سنج و کیلومتر شمار آن

vehicle type

به معنی وسایل نقلیه موتوری است که در بین خودشان هیچ تفاوت اساسی مشاهده نمی شود در جایی که تفاوت‌های مذکور میتواند به ویژه در موارد ذیل اعمال شود:

۱-۲-۳ مشخصه اندازه لاستیک‌های انتخاب شده از بین گستره لاستیک هایی که بصورت معمول نصب می - شوند؛

۲-۲-۳ نسب کلی انتقال قدرت شامل هر چرخ‌دنده کاهنده متصل به سرعت سنج؛

۳-۲-۳ نوع سرعت سنج که توسط موارد ذیل مشخص می‌شود:

۱-۳-۲-۳ رواداری های مکانیزم اندازه گیری سرعت سنج؛

۲-۳-۲-۳ ثابت فنی سرعت سنج؛

۳-۳-۲-۳ محدوده سرعت های نمایش داده شده.

۴-۲-۳ نوع کیلومتر شمار که توسط موارد ذیل مشخص می‌شود:

۱-۴-۲-۳ ثابت فنی کیلومتر شمار؛

۲-۴-۲-۳ تعداد اعداد.

۳-۳

تایرهای با نصب معمول (تایرهای عادی مناسب خودرو)

tyers normally fitted

به معنی نوع یا انواع تایر تامین شده توسط سازنده بر روی نوع وسیله نقلیه مورد نظر است، تایرهای مخصوص حرکت بر روی برف نباید به عنوان تایرهای با نصب عادی تلقی گردد.

۴-۳

فشار عادی برای حرکت

normal running pressure

به معنی فشار باد در حالت سرد است که توسط سازنده وسیله نقلیه مشخص شده و به میزان ۰٫۲ bar افزایش یافته است.

۵-۳

سرعت سنج

speedometer

به معنی یک قسمت از تجهیزات سرعت سنج است که سرعت وسیله نقلیه را در هر زمانی به راننده نشان می دهد.^۱

۱-۵-۳

رواداری های مکانیزم اندازه گیری سرعت سنج

tolerances of the speedometer's measuring mechanism

به معنی دقت تجهیزات ابزار دقیق سرعت سنج است که بصورت حدود بالایی و پایینی نشانگر سرعت برای محدوده ای از ورودی های سرعت تعریف می شود.

۱- این موضوع شامل قسمت نشانگر سرعت یک تاخوگراف نمی شود در صورتی که با مشخصات تایید نوعی تطابق داشته باشند که یک اختلاف مطلق بین سرعت واقعی و سرعت نمایش داده شده را مجاز نمی داند که از مقادیر بدست آمده از الزامات بند ۴-۵ زیر بالاتر باشند.

۲-۵-۳

ثابت فنی سرعت سنج

technical constant of the speedometer

به معنی رابطه بین دور یا پالسهای ورودی در دقیقه و سرعت مشخص نمایش داده شده است.

۶-۳

کیلومتر شمار

مسافت سنج

odometer

به معنی قسمتی از تجهیزات کیلومتر شمار است که مسافت کل ثبت شده توسط وسیله نقلیه را از زمانی که به کار گرفته شده است، به راننده نشان می دهد.

۱-۶-۳

ثابت فنی کیلومتر شمار

technical constant of the odometer

به معنی رابطه بین دور یا پالسهای ورودی و مسافت طی شده توسط وسیله نقلیه است.

۷-۳ خودوری بارگذاری نشده

unladen vehicle

به معنی وسیله نقلیه آماده حرکت با ظرفیت کامل سوخت، سیال خنک کننده، روانکارها، ابزارها و چرخ یدکی (در صورتی که به عنوان تجهیز استاندارد توسط سازنده تامین شده باشد)، راننده به وزن ۷۵ kg اما بدون کمک راننده، تجهیزات اختیاری یا بار، می باشد.

۴ تقاضا برای تاییدیه^۱

۴-۱ تقاضا برای تایید یک نوع وسیله نقلیه با توجه به تجهیزات سرعت سنج و کیلومتر شمار شامل نصب آن ها باید توسط سازنده وسیله نقلیه یا نماینده وی ارائه گردد.

۱ - مقصود از نوع جدید، عبارت از نوعی از وسیله نقلیه است که برای اولین بار در تاریخ مشخصی توسط سازنده مادر تولید شده و بر این اساس تایید می شود.

۴-۲ تقاضا باید با مدارک ذیل در سه نسخه و با ویژگی های ذیل همراه باشد:

۴-۲-۱ یک توصیف از نوع وسیله نقلیه با توجه به موارد مندرج در بندهای ۳-۲، ۳-۳، ۴-۳، ۵-۳ و ۶-۳، نوع وسیله نقلیه باید معین شود.

۴-۳ یک وسیله نقلیه بارگذاری نشده معرف نوع وسیله نقلیه ای که تایید می شود باید به واحد خدمات فنی انجام دهنده آزمون های تایید ارائه شود.

۴-۴ مرجع تایید نوع باید وجود ترتیبات رضایتبخش برای اطمینان از کنترل موثر تطابق تولید قبل از صدور تایید نوع، را صحت گذاری کند.

۵ تاییدیه^۱

۵-۱ در صورتی که نوع وسیله نقلیه ارائه شده برای تایید مطابق با الزامات این استاندارد در ارتباط با با تجهیزات سرعت سنج و کیلومتر شمار و نصب آنها باشد، تاییدیه آن نوع باید صادر شود.

۵-۲ برای هر نوع تایید شده باید یک شماره تاییدیه اختصاص یابد. اولین دو رقم باید بالاترین شماره سری اصلحیه های در نظر گرفته شده در این استاندارد را در زمان صدور تاییدیه نشان دهد. یک مرجع صدور نباید یک شماره یکسان را به نوع وسیله نقلیه دیگری در ارتباط با مقررات بند ۷ استاندارد، اختصاص دهد.

۵-۳ اعلام تایید یا رد تاییدیه یک نوع وسیله نقلیه طبق این استاندارد باید از طریق فرمی مطابق با نمونه ارائه شده در پیوست الف این استاندارد به همراه نمودارهای ارائه شده توسط متقاضی تایید نوع و نصب در قطع حداکثر A4 (۲۹۷ mm × ۲۱۰ mm) یا تا شده در آن قطع و در یک مقیاس مناسب، با مراجع مربوط مکاتبه شود.

۵-۴ بر روی هر نوع وسیله نقلیه مطابق با نوع وسیله نقلیه تایید شده طبق این استاندارد، باید یک علامت (نشان) تایید نوع به صورت مشهود و در یک مکان قابل دسترس (که در فرم تاییدیه مشخص شده است) نصب شود. این علامت شامل موارد ذیل است:

۵-۴-۱ یک دایره محاط بر حرف E که پس از آن شماره کشور صادر کننده تاییدیه آمده است؛

۵-۴-۲ شماره این استاندارد، یک خط فاصله و شماره تاییدیه در سمت راست دایره مندرج در بند ۵-۴-۱؛

۵-۵ اگر وسیله نقلیه مطابق با تایید نوع تحت یک یا چند استاندارد فهرست شده در کشور صادر کننده تاییدیه تحت این استاندارد باشد، نماد مندرج در بند ۵-۴-۱ نیاز به تکرار ندارد، در این مورد استاندارد و شماره های تاییدیه و نمادهای تکمیلی تمام استانداردها که تحت آن ها تاییدیه در کشور مورد نظر صادر شده است، باید در ستون های عمودی در سمت راست نماد مندرج در بند ۵-۴-۱ قرار گیرند.

۱- این بند تا زمان تعریف فرآیند اجرایی مربوطه مراعات مانده و بر اساس رویه اجرایی سازمان ملی استاندارد ایران در خصوص آن عمل خواهد شد.

۵-۶ علامت تایید نوع باید خوانا و غیر قابل پاک شدن باشد.

۵-۷ در مورد یک وسیله نقلیه، علامت تایید باید بر روی یا در مجاور پلاک شناسایی وسیله نقلیه نصب شده قرار گیرد.

۵-۸ نمونه هایی از چیدمان علامت های تایید نوع در پیوست ب نشان داده شده است.

۶ ویژگیها

۶-۱ یک سرعت سنج و کیلومترشمار نصب شده به صورت داخلی منطبق با الزامات این استاندارد باید روی وسیله نقلیه در دست تایید نصب شده باشد.

۶-۲ نمایشگر سرعت سنج باید به طور مستقیم در میدان دید راننده قرار گیرد و باید به وضوح در هر دو زمان روز و شب خوانا باشد. محدوده سرعت های نمایش داده شده باید به طور کافی عریض باشد تا حداکثر سرعت مربوط به نوع وسیله نقلیه که توسط سازنده اعلام شده است، را شامل شود.

۶-۲-۱ در مورد سرعت سنج هایی مورد نظر برای وسایل نقلیه گروه M، N و L3، L4 و L5 درجه بندی باید ۱، ۲، ۵ یا ۱۰ کیلومتر بر ساعت باشد. مقادیر عددی سرعت باید بر روی نمایشگر به روش زیر نشان داده شود: هنگامی که بالاترین مقدار نمایشگر حداکثر ۲۰۰ km/h باشد، مقادیر سرعت باید در فواصل حداکثر ۲۰ km/h نشان داده شود. هنگامی که حداکثر مقدار بر روی نمایشگر بیشتر از ۲۰۰ km/h باشد، مقادیر سرعت باید در فواصل حداکثر ۳۰ km/h نشان داده شود. لازم نیست که فواصل مقدار سرعت عددی نشان داده شده یکسان باشد.

۶-۲-۲ در مورد وسایل نقلیه گروه M، N و L3، L4 و L5 که برای فروش در کشورهایی که از واحدهای انگلیسی استفاده می کنند، ساخته می شوند، سرعت سنج باید همچنین بر حسب مایل بر ساعت (mph) علامتگذاری شده و فواصل درجه بندی باید ۱، ۲، ۵ یا ۱۰ مایل بر ساعت باشد.

مقادیر عددی سرعت باید بر روی نمایشگر در فواصل حداکثر ۲۰mph نشان داده شده و با ۱۰ یا ۲۰ mph آغاز شود. لازم نیست که فواصل مقدار سرعت عددی نشان داده شده یکسان باشد.

۶-۲-۳ در مورد سرعت سنج های مورد نظر برای وسایل نقلیه گروه L1 (موتور گازی ها) و L2، مقادیر خواننده شده نمایشگر نباید بیشتر از ۸۰ km/h باشد. فواصل درجه بندی باید ۱، ۲، ۵ یا ۱۰ کیلومتر بر ساعت بوده و مقادیر عددی علامتگذاری شده سرعت نشان داده شده نباید از ۱۰ km/h بیشتر باشد. لازم نیست که فواصل مقدار سرعت عددی نشان داده شده یکسان باشد.

۶-۳ دقت تجهیزات سرعت سنج باید مطابق با روش زیر تحت آزمون قرار گیرد:

۳-۶-۱ تایرها باید مطابق با بند ۳-۳ یکی از انواع تائیری باشد که بصورت عادی بر روی وسیله نقلیه نصب می شود. بر روی هر نوع سرعت سنج که به منظور نصب توسط سازنده در نظر گرفته شده، یک آزمون باید انجام شود.

۳-۶-۲ آزمون باید با وسیله نقلیه در جرم بارگذاری نشده آن انجام شود. یک جرم اضافی می تواند به منظور اهداف اندازه گیری حمل شود. جرم وسیله نقلیه و توزیع آن بین محورها باید در فرم مکاتباتی تاییدیه (پیوست الف) نشان داده شود.

۳-۶-۳ دمای مرجع در سرعت سنج باید $23^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$ باشد.

۳-۶-۴ در طول هر آزمون فشار تایرها باید فشار عادی در حال حرکت مطابق با بند ۳-۴ باشد.

۳-۶-۵ وسیله نقلیه در سرعت های مشخص شده در جدول ۱ تحت آزمون قرار می گیرد:

جدول ۱ - سرعت های آزمون

سرعت آزمون (V_1) (km/h)	حداکثر سرعت طراحی وسیله نقلیه ($V_{\max}$) که توسط سازنده وسیله نقلیه مشخص شده است. (km/h)
$V_{\max} \leq 45$	$V_{\max} \leq 45$
40 km/h و $V_{\max} \leq 80$ (اگر سرعت حاصل $55 \text{ km/h} \leq$)	$45 < V_{\max} \leq 100$
40 km/h ، 80 km/h و $V_{\max} \leq 120$ (اگر سرعت حاصل $100 \text{ km/h} \leq$)	$100 < V_{\max} \leq 150$
40 km/h ، 80 km/h و 120 km/h	$V_{\max} > 150$

۳-۶-۶ دقت تجهیزات ابزار دقیق آزمون که برای اندازه گیری سرعت واقعی وسیله نقلیه استفاده می شود، باید $\pm 0.5\%$ درصد باشد.

۳-۶-۱-۶ سطح مسیر آزمون در هنگام استفاده باید خشک و مسطح بوده و چسبندگی کافی را ایجاد کند.

۳-۶-۲-۶ اگر از دینامومتر غلطکی برای آزمون استفاده می شود، قطر غلطک باید حداقل 0.4 m باشد.

۳-۶-۴ سرعت نشان داده شده نباید کمتر از سرعت واقعی وسیله نقلیه باشد. در سرعت های آزمون مشخص شده در بند ۳-۶-۵ بین سرعت نمایش داده شده (V_1) و سرعت واقعی (V_2) باید رابطه زیر وجود داشته باشد:

$$0 \leq (V_1 - V_2) \leq 0.1 V_2 + 4 \text{ km/h}$$

۳-۶-۵ نشانگر کیلومترشمار باید قابل دید یا دسترسی برای راننده باشد. کیلومترشمار باید حداقل یک عدد صحیح ترکیبی از حداقل ۶ رقم برای وسیله نقلیه گروه M و N و حداقل ۵ رقم برای وسیله نقلیه گروه L

باشد. البته، مراجع تایید نوع همچنین در صورتی که استفاده مورد نظر وسیله نقلیه ایجاب می کند، می توانند یک عدد صحیح مرکب از حداقل ۵ رقم را برای وسایل نقلیه گروه M و N بپذیرند.

۶-۵-۱ در حالتی که وسایل نقلیه برای فروش در کشورهایی ساخته می شوند که از واحدهای انگلیسی استفاده می کنند، مسافت سنج باید بر حسب مایل علامت گذاری شود.

۷ تغییر نوع وسیله نقلیه

۷-۱ هر تغییری در نوع وسیله نقلیه باید به مرجع صدور تایید نوع که تاییدیه را صادر نموده اطلاع داده شود. سپس این مرجع باید:

۷-۱-۱ بررسی کند که تغییرات صورت گرفته تاثیر منفی قابل ملاحظه‌ای نداشته و نوع وسیله نقلیه همچنان با الزامات تطابق دارد؛ یا

۷-۱-۲ از واحد خدمات فنی مسئول انجام آزمون‌های تایید نوع، گزارش آزمون دیگری را درخواست نماید.
۷-۲ اعلام تایید یا رد تاییدیه باید با ذکر تغییرات طبق روش تعیین شده در بند ۵-۳ با مراجع ذیربط مکاتبه شود.

۸ تطابق تولید

۸-۱ رویه های تطابق تولید باید مطابق استاندارد ملی ایران ۶۹۲۴ باشد.
۸-۲ هر وسیله نقلیه تایید شده تحت این استاندارد باید به نحوی ساخته شود که مطابق با نوع تائید شده تحت الزامات بندهای مرتبط این استاندارد باشد.

۸-۳ برای هر نوع وسیله نقلیه بررسی های کافی درمورد تجهیزات سرعت سنج و نصب آنها انجام شده و بطور خاص برای هر نوع وسیله نقلیه حداقل آزمون شرح داده شده در پیوست پ باید انجام شود.

۸-۴ مرجع ذیصلاحی که تایید نوع را صادر نموده است میتواند در هر زمانی روشهای کنترل تطابق اعمال شده در هر کدام از کارخانجات تولیدی را بررسی کند. بازه زمانی عادی این بررسی ها باید یک بار در هر دو سال باشد.

۸-۵ در صورت وجود عدم تطابق در حین صحت‌گذاری ها و بررسی های تحت بند ۸-۴، مرجع ذیصلاح باید اطمینان حاصل کند که همه مراحل لازم برای بازگرداندن تطابق تولید در سریع ترین زمان ممکن انجام گیرد.

۹ جرایم عدم تطابق تولید

۹-۱ در صورت عدم تطابق با الزامات بند ۸-۱ این استاندارد یا در صورتی که وسایل نقلیه الزامات اشاره شده در بند ۸ را برآورده نکند، می‌توان تاییدیه صادر شده تحت این استاندارد را ابطال نمود.

۹-۲ در صورت ابطال تاییدیه که قبلاً اعطاء شده است، مرجع تایید باید با استفاده از فرم مکاتباتی مطابق نمونه پیوست الف این استاندارد، به سایر مراجع ذیصلاح اطلاع دهد.

۱۰ نام و نشانی واحدهای خدمات فنی مسئول انجام آزمون‌های تأیید نوع و بخش‌های اداری

مرجع تایید باید نام و نشانی واحدهای خدمات فنی انجام دهنده آزمون‌های تایید و بخش‌های اجرایی صادر کننده تاییدیه یا گواهی دهنده تایید، تمدید، رد یا ابطال تاییدیه را اعلام نماید.

پیوست الف

(آگاهی دهنده)

فرم مکاتباتی گواهی تایید نوع^۱

صادره توسط: نام مرجع تایید

.....

مکاتبه در مورد

- صدور تایید^۲

- تمدید تایید^۲

- رد تایید^۲

- ابطال تایید^۲

- خاتمه قطعی تولید^۲

یک نوع وسیله نقلیه در ارتباط با تجهیزات سرعت سنج و کیلومتر شمار و نصب آن بر طبق این استاندارد

شماره تاییدیه:..... شماره تمدید:.....

الف-۱ نام یا علامت تجاری وسیله نقلیه

الف-۲ نوع وسیله نقلیه

الف-۳ نام و آدرس سازنده

الف-۴ نام و آدرس نماینده سازنده، در صورت کاربرد

الف-۵ شرح/توصیف تجهیزات سرعت سنج

۱- حداکثر اندازه کاغذ A4 (۲۹۷ mm × ۲۱۰ mm) است.

۲- در صورت عدم کاربرد، حذف شود.

- الف-۵-۱ جزئیات تایرهایی که بطور معمول می‌شوند:
- الف-۵-۲ جزئیات تایرهای نصب شده در حین آزمون:
- الف-۵-۳ نسبت تجهیزات سرعت سنج:
- الف-۶-۶ شرح/توصیف تجهیزات کیلومتر شمار:
- الف-۷-۷ جرم وسیله نقلیه تحت آزمون و توزیع آن بین محورها:
- الف-۸-۸ گونه ها:
- الف-۹-۹ تاریخ ارائه وسیله نقلیه جهت تایید:
- الف-۱۰-۱۰ واحد خدمات فنی مسئول انجام آزمون های تایید نوع:
- الف-۱۱-۱۱ تاریخ گزارش آزمون صادر شده توسط واحد خدمات فنی:
- الف-۱۲-۱۲ شماره گزارش آزمون صادر شده توسط واحد خدمات فنی:
- الف-۱۳-۱۳ تایید نوع صادر/رد /تمدید / باطل^۱ می‌شود
- الف-۱۴-۱۴ موقعیت علامت تایید روی وسیله نقلیه
- الف-۱۵-۱۵ مکان
- الف-۱۶-۱۶ تاریخ
- الف-۱۷-۱۷ امضاء

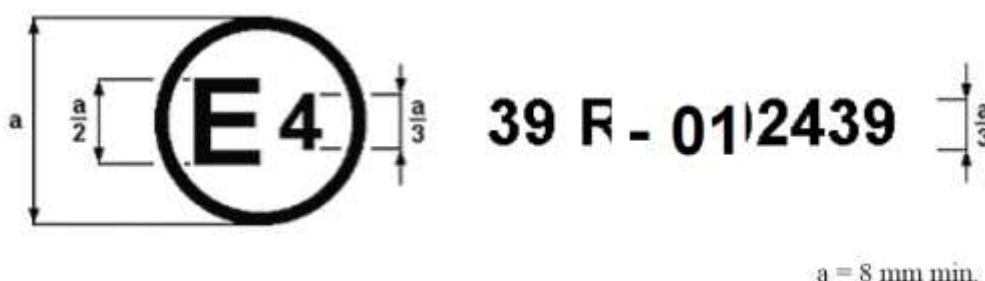
پیوست ب

(آگاهی دهنده)

چیدمان نشان تأیید نوع

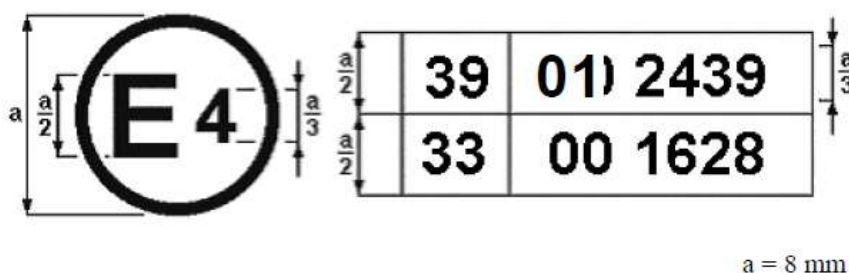
نمونه الف - (به بند ۵-۴ این استاندارد مراجعه شود)

علامت تاییدیه زیر که بر روی وسیله نقلیه نصب می شود نشان می دهد که نوع وسیله نقلیه مربوطه در کشور هلند (E4) مطابق استاندارد شماره حاضر (ECE REG NO, 39) و با شماره تاییدیه ۰۱۲۴۳۹ تأیید شده است. ~~دورقم اول~~ شماره تاییدیه نشان می دهد که تاییدیه بر اساس الزامات استاندارد شماره حاضر (ECE REG NO, 39) در اصلاحیه ۰۱ آن تأیید شده است.

نمونه ب - (به بند ۵-۵ این استاندارد مراجعه شود)

علامت تاییدیه زیر که بر روی وسیله نقلیه نصب می شود نشان می دهد که نوع وسیله نقلیه مربوطه در کشور هلند (E4) مطابق با استاندارد شماره (ECE REG NO, 39) در اصلاحیه ۰۱ آن و مطابق با استاندارد (ECE REG NO, 33) (عدد ۳۳ به صورت مثال بیان شده است) در نسخه اصلی آن تأیید شده است. شماره تاییدیه نشان می دهد که در تاریخ‌هایی که تاییدیه مربوط صادر شده استاندارد حاضر بر اساس اصلاحیه سری ۰۱ و استاندارد Regulation No. 33 بر اساس شکل اولیه خود است.

پیوست پ

(الزامی)

آزمون دقت سرعت سنج برای تطابق تولید

پ-۱ شرایط آزمون

شرایط آزمون باید مطابق با موارد ذکر شده در بندهای ۱-۳-۶ تا ۶-۳-۶ باشد.

پ-۲ الزامات

در صورتی که رابطه زیر بین سرعت نشان داده شده بروی نمایشگر سرعت سنج (V_1) و سرعت واقعی (V_2) برقرار باشد، محصول مطابق با استاندارد می باشد:

برای وسایل نقلیه گروه M و N :

$$0 \leq (V_1 - V_2) \leq 0.1 V_2 + 6 \text{ km/h}$$

برای وسایل نقلیه گروه L_3 ، L_4 و L_5 :

$$0 \leq (V_1 - V_2) \leq 0.1 V_2 + 8 \text{ km/h}$$

برای وسایل نقلیه گروه L_1 و L_2 :

$$0 \leq (V_1 - V_2) \leq 0.1 V_2 + 4 \text{ km/h}$$

پیوست ت

(آگاهی دهنده)

قوانین انتقالی^۱

ت-۱ از تاریخ اجباری شدن اصلاحیه های ۰۱ هیچ مرجع ذیصلاحی که از این استاندارد استفاده می کند، نباید اعطاء و پذیرش تاییدیه های تحت اصلاحیه های ۰۱ این استاندارد را رد کند.

ت-۲ از ۱ سپتامبر ۲۰۱۷ مراجع ذیصلاحی که از این استاندارد استفاده می کنند باید تاییدیه های نوع جدید را صادر کنند فقط در صورتی که نوع وسیله نقلیه، الزامات اصلاحیه های ۰۱ این استاندارد را برآورده نماید.

ت-۳ مراجع ذیصلاحی که از این استاندارد استفاده می کنند نباید اعطاء تمدیدیه های تایید نوع برای انواع موجود که بر اساس سری اصلاحیه های قبلی این استاندارد صادر شده اند را، رد کند.

ت-۴ بعد از تاریخ اجباری شدن اصلاحیه های ۰۱ مراجع ذیصلاحی که از این استاندارد استفاده می کند، باید همچنان به پذیرش تایید نوع های صادر شده براساس سری های قبلی این استاندارد ادامه دهند.

۱- اجرای قوانین انتقالی فوق تا زمان تعریف فرآیند اجرایی مربوطه مراعا مانده و بر اساس رویه اجرایی سازمان ملی استاندارد ایران در خصوص ان عمل خواهد شد.

پیوست ث

(آگاهی دهنده)

تغییرات اعمال شده در این استاندارد ملی در مقایسه با استاندارد منبع

ث-۱ در این استاندارد با توجه به افزودن بند مراجع الزامی، شماره بندها با استاندارد منبع تطابق ندارد.